

VZKRIK!

festival dramske pisave



24.-26. MAREC 2017

SKLADOVNICA, Beethovnova 5, Ljubljana

program

PETEK, 24. 3. 2017

- 18.00** Mitja Lovše: CIMRA
19.30 Sofija Vukelj: VMES PA LJUBEZEN

SOBOTA, 25. 3. 2017

- 16.30** Katarina Černe: PRIDEŠ PROSIM NAZAJ
18.00 Tomaž Lapajne Dekleva: PODRUŽNICA
19.30 OKROGLA MIZA: Sodobna dramatika

NEDELJA, 26. 3. 2017

- 17.00** Tamara Matevc: PRVA LJUBEZEN
18.00 Varja Hrvatini: POPOTOVANJE DRAMSKEGA BESEDILA
19.00 Mišo Mičić: SESTRE MČKRVČ

o festivalu

Vzkrik se je rodil pred tremi leti iz potrebe zagotoviti mladim in neuveljavljenim avtorjem dramskih besedil platformo, kjer lahko razvijajo in preizkušajo svoja dela. V letu 2016 smo tako že tretjič izvedli delavnice, tokrat pod mentorskim vodstvom Simone Semenič, ene najopaznejših slovenskih dramatičark v zadnjem obdobju. V seriji enajstih delavnic, ki so potekale med februarjem in oktobrom 2016, so izbrani avtorji spoznavali zakonitosti dramskih besedil ter značilnosti sodobne dramske pisave. V procesu delavnic so preko primerjav, dialoga in kritične analize svoja dramska besedila oblikovali v zaključene, praviloma celovečerne dramske tekste.

S festivalsko obliko smo projekt letos še nadgradili. Uprizoritve vseh na delavnici nastalih besedil v obliki bralnih predstav ne pomenijo samo predstavitev avtorjev ter njihovih del strokovni in laični javnosti, temveč s tem Vzkrik postaja

prostor sodelovanja piscev z gledališkimi ustvarjalci – režiserji in igralci. Pisana beseda dobi svojo nadgradnjo v (bralni) uprizoritvi in avtorjem omogoča neposreden preizkus, kako besedilo funkcionira v gledališkem prostoru.

Vzkrik je v zadnjih treh letih iniciiral večje število kvalitetnih dramskih besedil, ki pa praviloma nikoli ne dočakajo tiskane oblike. Dramatika je v primerjavi s poezijo in prozo skoraj povsem spregledana literarna zvrst. Z dramskimi besedili se lahko srečamo šele na odru, kjer pa živijo že znotraj neke uprizoritve z lastno režijsko poetiko in interpretacijo. Želimo si, da bi Vzkrik pritegnil ne le ljubitelje gledališča, temveč vse ljubitelje literature. Želja bralca po neposrednem stiku z dramatiko lahko vzbudi pogoje za rednejšo umestitev le-te v založniške programe, s tem pa tudi pogoje za njen konstanti razvoj ter prisotnost v slovenskem kulturnem prostoru.

Pogovor s Simono Semenič,
selektorico in mentorico delavnic
dramskega pisanja VZKRIK.

Simona Semenič je dobitnica treh Grumovih nagrad; 5fantkov.si (2009), 24ur (2010) in sedem kuharic štirje soldati in tri sofije (2015). V zadnjih dveh letih je postala največkrat uprizarjana dramatičarka na slovenskih tleh.

Simona se je udeležila delavnic dramskega pisanja v Ameriki in se tesneje povezala s skupino Wax Factory. Od prve drame do danes je napisala preko 20 dramskih besedil, vodila iniciativo Preglej, v okviru katere je organizirala delavnice dramskega pisanja in festival Preglej na glas!, kjer so se predstavljali nepoznani mladi dramatik. Danes se vse bolj uveljavlja tudi kot mentorica dramskega pisanja.

Na kakšen način so potekale delavnice dramskega pisanja Vzkrik?

Pisci so predstavili svoja besedila oziroma osnutke besedil ter jih poslali vsem udeležencem, da smo jih lahko vsi prebrali. Na delavnicah smo se potem o besedilih pogovarjali. Najprej sem dala komentarje jaz, potem še ostali udeleženci delavnice, ki prihajajo z različnih področij in seveda z različnimi izkušnjami tako v gledališču kot tudi nasploh. Skupaj smo možgančkali o dobrih in tudi kritičnih platih besedil, avtorji pa so jih doma popravljali in pošiljali nove in nove verzije, ki smo jih potem obdelovali na enak način.

Kakšna so tvoja opažanja tekom delavnic?

Zanimivo se mi zdi, da obstaja tolikšno zanimanje za pisanje dramatike. Vsak izmed prijavljenih je imel zanimivo idejo, ki se mi jo je zdelo vredno razvijati, zato sem tudi zelo težko naredila izbor udeležencev. Ampak terminov in tudi prostora je preprosto premalo, da bi lahko na delavnice sprejeli vse. Udeležence delavnice so zanimale zelo različne stvari, tako na ravni vsebine kot tudi na ravni forme. Zanimivo pa je, da se pri veliki večini pojavlja nekakšen odmik od zgodbe in konflikta. Se pravi od nečesa, kar je tradicionalno dramsko. Tudi sicer njihove teme narekuje čas, v katerem živimo: veliko večino udeležencev zanima izpraznjenost

odnosov, stiska posameznika v razpršenosti današnje družbe in podobno.

Kje vidiš smisel v tovrstnih delavnicah?

Najprej seveda v delu na konkretnem besedilu. Udeleženci se učijo drug od drugega in seveda tudi od mene. Razširjajo si obzorja tako glede samega pisanja kot tudi glede gledališča samega, umetnosti in nenazadnje sveta. Prav tako se mi zdi pomembno, da imamo ljudje s podobnimi interesi prostor in čas za spoznavanje, druženje in izmenjavo pogledov. Zdi se mi, da prav tega v današnjem hektičnem času izrazito primanjkuje in je po mojem tudi eden od mnogih razlogov, zakaj družba postaja vse bolj površna.

Na kakšen način lahko festival bralnih uprizoritev pomaga piscem?

Najprej je to možnost, da svoja besedila vidijo in slišijo na odru. S tem lahko vsaj delno preverijo, kako besedilo deluje. Zelo dragocena izkušnja je tudi sodelovanje pri vajah, posebej za pisce, ki imajo manj stika z gledališčem. Bralna uprizoritev je lahko tudi dobra promocija besedila in tudi pisca. Tu je spet možnost druženja, tokrat z režiserji in igralci, kar lahko seveda kasneje rezultira v kakšnem plodnem sodelovanju. Festival pa je pomemben tudi zaradi nekaterih manj očitnih stvari, kot je na primer samozavest pisca. Da imajo pač priložnost predstaviti svoje delo drugim, vsaj v obliki bralne uprizoritve. En korak je tako narejen.

o predstavah

Foto: Andrej Kontrnik

Mitja Lovše: CIMRA

režija: Maša Pelko

igrajo: Anuša Kodelja, Borut Doljšak,
Lucija Harum, Gregor Podričnik

Mitja Lovše je bil rojen 20. januarja 1985. Zaključil je študij anglistike in primerjalne književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Deluje kot pisec, performer in režiser, kot slednji je podpisal več predstav: *Srečen konec sveta* (Kud France Prešeren), *Odstrnitve*, *Ebola Jazz* in *Kaos Kontrole* (vse troje gledališče Glej). Leta 2014 je bil nominiran za mladega dramatika, medtem ko je bilo lansko leto njegovo besedilo *Človek, ki je prodal svet* izpostavljeno s strani komisije za Grumovo nagrado kot eno od tistih, ki jo je preprečalo zaradi različnih

kakovostnih elementov ter je bilo zato omenjeno ob nominiranih. Njegovi področji delovanja sta tudi literatura in človekove pravice. Rad ima zven svojega glasu. Še zmeraj je živ.

Cimra je sodobna drama o dveh sestanovalcih, Robiju in Andreju, ki že nekaj časa živita skupaj. Njun konflikten odnos se še zaostri, ko se k njima preseli Olga, Andrejevo dekle. Med Robijem in Olgo se začne razvijati posebno razmerje, kar med cimroma povzroči še večji razkol. Razkrije se, kdo sta v resnici.



Sofija Vukelj: VMES PA LJUBEZEN

režija: Mojca Madon

igrata: Andraž Jug, Silvia Viviani

Sofija Vukelj je pravnica, po poklicu odvetnica. Je pesnica, filmofilka, občasno tudi slikarka. Lansko leto je izdala svojo tretjo pesniško zbirko z naslovom *V plesu poezije in filma*. Njeno dramsko delo *Vmes pa ljubezen* je njen dramski prvenec.

Vmes pa ljubezen je ljubezenska zgodba med Pilar in Svenom, ki živita vsak v svojem okolju, v popolnoma drugačnih življenjih. Njuna komunikacija, polna konfliktov in nasprotovanj, vse bolj razkriva različnost njunih karakterjev. Dramski tekst govori o njunem intimnem odnosu, ki izpostavlja določena psihološka vprašanja glavnih protagonistov.



Katarina Černe: PRIDEŠ, PROSIM, NAZAJ

režija: Žiga Divjak

*igrajo: Mía Skrbinač, Sara Dirnbek,
Živa Selan, Matic Lukšič*

Katarina Černe je od leta 2016 študentka slovenistike in primerjalne književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Z gledališčem se je поблиže srečala v srednji šoli, ko se je vpisala v Amaterski mladinski oder, ki deluje pod okriljem SNG Nova Gorica, letos pa se je pridružila projektu ŠtudenTeater, kjer s študentkami ustvarjajo avtorsko predstavo.

Prideš, prosim, nazaj je njeno prvo dramsko besedilo. Zasnovano je na problemih, ki so pogost pojav v času odrasčanja, s katerimi se eni preobremenjujejo, drugi svojim težavam ne pripisujejo resnejšega pomena, tretji pa se jim apatično vdajajo.



Tomaž Lapajne Dekleva: PODRUŽNICA

režija: Dorian Šilec Petek

igrajo: Urban Kuntarič, Živa Selan, Eva Stražar, Matej Zemljič,
Anuša Kodelj, Borut Doljšak, Lovro Zafred

Tomaž Lapajne Dekleva je poklicni gledališki ustvarjalec (performer, dramatik, režiser, scenograf in oblikovalec svetlobe). Sooblikoval je projekte Kolektiva Narobov, KUD France Prešeren, Gledališča Unikat, Društva za razvoj gledališča v izobraževanju, Radia Slovenija, Televizije Slovenija, POP TV, Kulturnega društva Priden možic, En-Knapa, založbe Panika, revije Mentor, založbe Didakta, založbe Morfem, Zavoda Federacija ... Je avtor več objavljenih in uprizorjenih dramskih besedil, knjig in strokovnih člankov.

Je član Društva slovenskih pisateljev in ima status samostojnega ustvarjalca na področju kulture.

Podružnica je komedija, kjer v nizu prizorov spoznavamo življenje podružnice tujega podjetja in odnose med zaposlenimi. Obravnava zelo resne in aktualne teme (npr. položaj prekercev), a se jih loti z lahkotnostjo in humorjem. Osredotoča se na komunikacijo – razliko med pomenom izrečenih besed in pomenom tega, kar sporočajo. To vodi v absurdne komične situacije, v katere so liki vpeti.



Okrogla miza: SODOBNA DRAMATIKA

moderatorka: Varja Hrvatin

gostje: Simona Hamer, dramaturginja in dramatičarka

Alja Lobnik, kritičarka in teoretičarka sodobnih uprizoritvenih umetnosti

Blaž Lukan, dramaturg, kritik in publicist

Nina Šorak, dramaturginja in režiserka

Juš A. Zidar, gledališki režiser

Okrogla miza želi odpreti možnosti izboljšave odnosa do sodobne dramatike. Poeziji in prozi je namenjeno precej publikacij in natečajev, medtem ko se dramatike razen Tedna slovenske drame (nagrade Slavka Gruma) praviloma ne objavlja, tiska in izdaja. Težnja mladih po pisanju dramskih besedil je čedalje večja, vendar pa potrebujejo publiko, poslušalce in kritično platformo, znotraj katere bi njihova besedila lahko komentirali, mentorirali in reflektirali.

Kako popraviti odnos do sodobne dramatike in vzgojiti publiko, da bi jo brala, poslušala in do nje vzpostavila

nek kritičen odnos? Ali je to moč storiti skozi bralne uprizoritve ali pa so te postale zgolj same sebi namen, omejene na gledališko publiko? Kakšno funkcijo sploh ima dramatika v družbi in v sodobnem gledališču, v času, ko sodobne gledališke prakse zavračajo celostna dramska besedila in se vse bolj lotevajo dekonstrukcije, rekonstrukcije in avtorskih besedil, nastajajočih znotraj procesa gledališke predstave? Kdo in za koga se torej piše dramatika danes? Ali je moč z dramskim besedilom sploh še kaj povedati in do kakšne mere ima lahko vpliv na reflektiranje sodobne družbe?

Tamara Matevc: PRVA LJUBEZEN

režija: Sara Lucu

igrajo: Mario Dragojević, Živa Selan, Tomaž Gubenšek,
Sara Horžen, Mišo Mičić, Silvija Jovanović

Tamara Matevc se je rodila 27. 7. 1972. Odraščala je v Tolminu, poletne počitnice preživljala v Prekmurju. Je diplomirana literarna komparativistka in filozofinja. Prva zaposlitev v Centralni medicinski knjižnici, potem na Institutu Jožef Stefan, trenutno samozaposlena v kulturi. Je dramatičarka, prozaistka, pesnica in vodja različnih ustvarjalnih delavnic. Ob Samu M. Strelcu in Gregorju Matevcu ustanoviteljica, avtorica in vodja slovenskega gledališkega portala SiGledal, ki je zaživel 8. februarja 2007. Živi na Vrhniki z možem, dvema otrokoma in psom.

OTO: Jaz sem prvo ljubezensko pismo napisal, ko sem bil star sedeminpetdeset let. Takrat sem se prvič v življenju zaljubil. Seveda nisem imel pojma o ženskah, nikoli nisem bil spreten z njimi, čutil sem samo, da bi rad tisti, ki mi je vnela srce, napisal pismo. In ker nisem vedel, kaj naj napišem, sem vse, kar sem ji hotel izpovedat, najprej igral na harmoniko, igral sem toliko časa, dokler se niso iz melodije pojavile besede ...

VORANC: Škoda, da ne znam igrat na harmoniko.

OTO: A nisi ti dober v risanju? – Pa ji nariši! Nariši ji pismo.



Varja Hrvatin: POPOTOVANJE DRAMSKEGA BESEDILA

režija: **Nina Ramšak**

igra: **Rok Prašnikar**

Varja Hrvatin je leta 2016 diplomirala iz dramaturgije in scenskih umetnosti na ARGFT, trenutno pa je študentka podiplomskega študija scenaristike. Že vrsto let se ukvarja z gledališčem kot praktična dramaturginja, asistentka dramaturgije in dramska avtorica.

Popotovanje dramskega besedila je besedilo, ki se ukvarja z dramskim besedilom, njegovo funkcijo ter pomenom znotraj gledališča. Besedilo se odpravi na popotovanje, da bi odkrilo kdo je, kaj je njegov smisel in ali lahko obstaja brez Velikega.

A black and white portrait of Mišo Mičić, a man with dark hair, looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. He is wearing a dark turtleneck sweater.

Mišo Mičić: SESTRE MČKRVČ

režija: Sara Horžen

igrata: Tomaž Gubenšek, Ana Duša

Mišo Mičić je gledališki ustvarjalec, pisec besedil, prevajalec, moderator in umetniški aktivist, v zadnjem času pa se tudi nadobudno loteva leposlovja, še posebej dramatike. Po več kot desetletju aktivnega, večinoma neinstitucionalnega udejstvovanja v gledališču, ga v ustvarjalnem smislu vznemirjajo sveži uprizoritveni pristopi in angažirana umetnost, tako v teoriji kot tudi v praksi. Pri pisanju dramatike se osredotoča predvsem na vprašanje sinteze med organsko uprizorljivostjo (ki jo skuša doseči predvsem z aktualnim, živim in sočnim jezikom) in vsebinsko-filozofskim zaledjem, ki do neke mere določa tudi samo formo. Trenutno je okupiran z

vprašanjem povezanosti in meje med zasebnim in političnim.

Sestre Mčkrvč so v smislu forme eksperimentalno besedilo, ki svoj temeljni navdih črpa iz tradicije dramatike absurda. V ospredju tako niso dramski liki, njihova psihologija, odnosi med njimi ali pa zgodba, temveč predvsem situacija oziroma stanje, ki se manifestirata skozi jezik. Kot temeljna predpostavka dramatike absurda je jezik tudi v Sestrah Mčkrvč povsem emancipiran in "nastopa sam zase", je osvobojen psihologizacije, torej ni zgolj orodje in produkt dramskih likov. Ravno na ta način se najbolj polnokrvno izkristalizira tudi temeljna ideja miniaturre.

kolofon

organizatorji: Društvo KUD Krik,
Javni sklad za kulturne dejavnosti,
KD Integrali,
Trubarjeva hiša literature

vodja projekta: Brina Klampfer

producenta: Matjaž Šmalc in Varja Hrvatin

mentorica delavnic dramskega pisanja: Simona Semenič

stiki z javnostmi: Maja Čepin Čander, Kreativna baza

tehnična ekipa: Miha Banovec, Miha Klep

fotografija: Matej Maček, Helena Čehovin Gerželj

zahvaljujemo se: Roku Dežmanu (THL), Staši Kumše
ter vsem ustvarjalcem

Festival poteka ob podpori Mestne občine Ljubljana

izdal: JSKD, *zanj* mag. Marko Repnik

uredil: Matjaž Šmalc

jezikovni pregled: Barbara Rigler, Matjaž Šmalc

oblikovala: Maša Kozjek

fotografija na naslovnici: Jakob Jurkošek

naklada: 250 izvodov

Ljubljana, marec 2017





Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI



TRUBARJEVA HIŠA LITERATURE
TRUBAR LITERATURE HOUSE



Ljubljana